

Jiří Beňovský

PŘÍŠERNĚ MOUDŘÍ FILOZOFOVÉ

FRAGMENT

Příšerně moudří filozofové

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz
www.albatrosmedia.cz

FRAGMENT

Jiří Beňovský
Příšerně moudří filozofové – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

PŘÍŠERNĚ MOUDŘÍ FILOZOFOVÉ

Jiří Beňovský

FRAGMENT

Předsokratici

Dinosauři filozofie

Kdysi dávno, v dalekém starověkém Řecku, žila skupina podivínů známá jako „předsokratici“. Tito dobromyslní excentrici, kteří působili v 6. a 5. století př. n. l., byli něco jako Sherlockové Holmesové své doby a nepřetržitě pátrali po záhadách vesmíru. Místo aby se spokojovali s příběhy o všemocných bozích, kteří tahají za provázky univerza, se tito filozofičtí odvážlivci drbali na hlavě a přemýšleli: „Hmm, z čeho vlastně se svět skládá?“ Rádi si lámali hlavu nad vším a nad ničím, což z nich udělalo první filozofy a vědce západního světa. Otevřeli dveře novým způsobům chápání vesmíru.

Jen si je představte, jak ve svých dlouhých hábitech honí neviditelné atomy nebo si povídají s hvězdami. Nebo třeba jak počítají okvětní lístky květin a přemýšlejí, zda jejich počet odhaluje tajemství harmonie, která vládne vesmíru, něco jako hudba napsaná v jazyce přírody. Nebo jak se dívají na mořské vlny a filozofují o původu vody. A i když se jejich teorie někdy třeba zdají přitažené za vlasy, položili základy pro to, jak dnes chápeme svět.

Thales z Milétu

přibližně: 624–546 př. n. l.

Je považován za prvního filozofa. Tvrdil, že základní princip všeho je voda.

Pythagoras ze Samu

přibližně: 570–495 př. n. l.

Věřil, že základem všeho jsou čísla.

Herakleitos z Efesu

přibližně: 535–475 př. n. l.

Obhajoval názor, že vše se neustále proměňuje („Panta rhei“ – vše plyne).

Parmenidés z Eleje

přibližně: 515–450 př. n. l.

Zdůrazňoval neměnnost bytí.

Empedoklés

přibližně: 495–435 př. n. l.

Měl teorii čtyř živlů – oheň, voda, vzduch, země jako základní složky reality.

Demokritos z Abdér

přibližně: 460–370 př. n. l.

Obhajoval atomismus: vše je tvořeno z nedělitelných částic (atomů).

Konfucius

Tvůrce nejlepší stolní hry na světě

Konfucius měl velmi přesné představy o tom, jak bychom měli vést svůj život. Chápal, že žít divoce jako ptáci a zvířata není moc praktické, a proto se rozhodl, že bude lepší najít způsob, jak správně žít ve společnosti se svými bližními. Vymyslel něco jako obří stolní hru, ale bez hrací desky a kostek.

Říkal, že a bychom spolu dobře vycházeli, musíme dodržovat rituály, trochu podobné pravidlům hry Monopoly, ale bez bankrotu na konci. Byl také velkým hudebním fanouškem. Hudba a rituály pro něj byly ingrediencemi v kouzelném receptu na vytvoření skvělé atmosféry mezi lidmi. Kdyby se všichni řídili Konfuciovými pravidly a přitom si užívali dobrou muziku, pak bychom mohli žít společně v dokonalé harmonii, jako velký sbor zpívající jednohlasně! Představte si, že jste na obří oslavě, kde všichni znají taneční kroky, nikdo si nešlape na nohy a všichni si užívají radost ze společného rytmu – to byla Konfuciova myšlenka.

Měl tým skvělých přátel, kteří o těchto rituálech a hudbě rádi diskutovali. Celé hodiny si povídali o nejlepším způsobu společného života. Dodnes máme spoustu knih o všech jejich diskusích. Jako by měli vlastní kanál na YouTube, ale v knižní podobě!

Konfucius
551–479 př. n. l.

Hovory Konfuciovy

Zenon

Vynálezce zábavných paradoxů

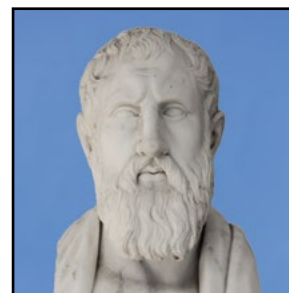
Nasaďte si myšlenkové klobouky! Je řeč o Zenonovi a jeho ultraslavné želvě!

Zenon byl veselý učitel a jednoho dne zadal svým žákům zábavný úkol: „Představte si Achilla, nejrychlejšího z hrdinů, jak závodí se superpomalou želvou. Na startovní čáře dostane želva malý náskok. Myslíte si, že ji Achilles snadno dožene, že ano?“ Děti se rozesmály, ale Zenon s rošťáckým úsměvem pokračoval: „Pozor, pozor! Pokaždé, když Achilles dorazí na místo, kde byla před okamžikem želva, tak už se želva doplazila o malinký kousek dál. Takže ať se Achilles dostane jakkoli blízko, nikdy ji doopravdy nedožene!“ Děti vyprskly smíchy a představily si, jak zmatený a frustrovaný Achilles donekonečna honí želvu, aniž by se mu ji kdy podařilo chytit.

Zenon těmito historkami rád všechny mátl. Představte si ho, jak se směje pod vousy, zatímco se všichni škrábou na hlavě a diví se: „Jak je tohle možné?“ Inu, byl to jeho způsob, jak nás přimět přemýšlet o záhadách prostoru a času, se želvou a hrdinou honícím se za nemožným!

Zenon z Eleje
490–430 př. n. l.

Zenonovy spisy se ztratily.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Příšerně moudří filozofové.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.